

Oznámenie o strategickom dokumente

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2024 – 2030“

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Mesto Jelšava

2. IČO:

00328341

3. Adresa sídla:

Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

MVDr. Milan Kolesár, primátor mesta Jelšava

Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava

tel.: 0584482631

email: primator@jelsava.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:

Mgr. Dominika Buriaková, Odborný referent oddelenia územného a strategického plánovania, miestneho rozvoja a cestovného ruchu

Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava

tel.: 0907 708 593

email: dominika.buriakova@jelsava.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov:

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2024 – 2030“

2. Charakter:

„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2024 - 2030“ je spracovaný ako strednodobý strategický plánovací dokument pre trvalo udržateľný rozvoj územia. Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje PHSR ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. PHSR analyzuje súčasný stav územia a určuje stratégie jeho ďalšieho rozvoja prostredníctvom strategických cieľov a ich implementáciu na základe navrhnutých opatrení. PHSR mesta Jelšava 2024 – 2030 nadväzuje na predchádzajúci strategický dokument PHSR mesta Jelšava na roky 2016 – 2023.

3. Hlavné ciele:

Cieľom PHSR je spracovanie takého súhrnu cieľov a opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja územia a ktoré smerujú k uspokojovaniu potrieb súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil možnosti uspokojovania potrieb budúcich generácií. Účelom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je vytvorenie rozvojového programu územia, ktorý vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jeho obyvateľov a zároveň je v súlade s prijatými nadradenými koncepciami vyššej úrovne.

Vízia mesta

„Mesto Jelšava bude využívať svoj vnútorný potenciál k zlepšeniu sociálnych a ekonomických podmienok života v meste, uspokojovať záujmy občanov, zabezpečovať bezpečnosť a čistotu v meste, zachovať nehmotné kultúrne dedičstvo a obnovovať a ochraňovať pamiatkový fond mesta, zlepšovať mestskú infraštruktúru a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta.“

Ciele rozvoja mesta:

- Rozvoj kultúry, športu a turizmu - Rozvíjať kultúrny potenciál mesta, podporovať kultúrne a športové aktivity a zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu

- Technická a dopravná infraštruktúra, verejné priestory a bezpečnosť - Zlepšiť stav technickej a dopravnej infraštruktúry, zvýšiť kvalitu verejných priestorov a zabezpečiť lepšiu bezpečnosť obyvateľov v meste
- Stav životného prostredia - Zlepšiť stav životného prostredia a zvýšiť odolnosť mesta na klimatické zmeny
- Kvalita poskytovaných služieb - Zvýšiť kvalitu poskytovaných služieb (vzdelávanie, sociálne služby, zdravotné služby)
- Rozvoj podnikateľského prostredia - Zvýšiť zamestnanosť obyvateľov, vytvárať podmienky na podnikanie a špeciálne na sociálne podnikanie

4. Obsah (osnova):

Obsah PHSR je legislatívne vymedzený v § 7, ods. zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. PHSR je spracovaný so zohľadnením Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC odporúčanej Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR pozostáva z hlavného dokumentu a jeho príloh.

Dokument obsahuje:

- Úvod – obsah dokumentu, harmonogram spracovania PHSR, program rozvoja mesta
- Analytickú časť – zhodnotenie súčasného stavu územia, analyzovanie a zhodnotenie východiskovej situácie mesta
 - História
 - Demografia
 - Domový a bytový fond
 - Doprava
 - Občianska vybavenosť
 - Sociálne a zdravotné služby
 - Školstvo
 - Kultúra
 - Životné prostredie
 - Ekonomický rozvoj
 - Nezamestnanosť
 - SWOT analýza

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

PHSR mesta Jelšava je vypracovaný v súlade s národnými, regionálnymi a miestnymi rozvojovými dokumentármi:

- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Jelšava
- Územný plán mesta Jelšava
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2030
- Agenda 2030
- Plán obnovy
- Operačný program Slovensko 2021-2027

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie:

Mestské zastupiteľstvo mesta Jelšava

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta Jelšava

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu. Vstupmi strategického dokumentu sú verejne dostupné relevantné údaje o danom území získané z rôznych súvisiacich strategických a rozvojových dokumentov, podkladov od subjektov pôsobiacich na území mesta Jelšava, analýza kultúrneho dedičstva, popis súčasného stavu, SWOT analýza, verejne dostupné údaje o danom území získané z rôznych strategických dokumentov a analýza vonkajšieho a vnútorného prostredia mesta Jelšava.

2. Údaje o výstupoch:

Výstupmi strategického dokumentu bude zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja mesta, ktoré obsahujú víziu mesta, stanovenie cieľov rozvoja mesta, priorít opatrení, zoznam merateľných ukazovateľov, finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít, akčný plán na roky 2023 – 2025, monitorovanie a hodnotenie PHSR.

	Strategická téma	Opatrenie
1	Rozvoj kultúry, športu a turizmu	<i>1.1 Oprava a rekonštrukcia kultúrnej a športovej infraštruktúry v meste</i> <i>1.2 Podpora ponuky a udržanie kvality kultúrnych a spoločenských podujatí</i> <i>1.3 Zlepšenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu</i>
2	Technická a dopravná infraštruktúra, verejné priestory a bezpečnosť	<i>2.1 Zlepšenie stavu a kvality mestských komunikácií (ciest a chodníkov vrátane cyklochodníkov)</i> <i>2.2 Budovanie a modernizácia technickej a lokálnej infraštruktúry a revitalizácia verejných priestorov mesta</i> <i>2.3 Podpora zvyšovania bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov mesta</i>
3	Stav životného prostredia	<i>3.1 Zlepšenie kvality a ochrany životného prostredia v meste a environmentálnej infraštruktúry</i> <i>3.2 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení na klimatické zmeny</i> <i>3.3 Úspora energie v budovách mesta</i> <i>3.4 Vzdelávanie obyvateľov v oblasti „klimatickej gramotnosti“</i>
4	Kvalita poskytovaných služieb	<i>4.1 Zlepšenie stavu školskej a sociálnej infraštruktúry</i> <i>4.2 Zvyšovanie kvality služieb</i> <i>4.3 Zavádzanie digitalizácie a smart technologických riešení</i>
5	Rozvoj podnikateľského prostredia	<i>5.1 Podpora rekvalifikácie a vzdelávania uchádzačov o zamestnanie</i> <i>5.2 Podpora sociálneho podnikania</i> <i>5.3 Podpora malého a stredného podnikania</i>

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Nakoľko PHSR mesta Jelšava 2024-2030 ako strategický dokument má všeobecný charakter bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou. Očakávajú sa priame a nepriame pozitívne vplyvy na životné prostredie. Samostatné investičné zámery budú podliehať posudzovaniu vplyvu na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Navrhované projekty a aktivity však majú za cieľ prispieť k vyváženému rozvoju územia, preto by za predpokladu rešpektovania legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia nemalo dôjsť k negatívnym dopadom na zložky životného prostredia.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu bez presného stanovenia spôsobu realizácie cieľov a aktivít, nie je možné bližšie špecifikovať vplyv na zdravotný stav

obyvateľstva. Aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR. Predpokladá sa pozitívny na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľstva. Dokument obsahuje návrhy, ciele a opatrenia zamerané na zlepšenie kvality života v meste Jelšava.

5. Vplyv na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie:

Plánované aktivity na splnenie cieľov budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v zmysle zákona 543/2003 Z.z. o ochrane prírody a krajiny SR, čím sa budú rešpektovať jednotlivé stupne ochrany v dotknutom území. Strategický dokument má všeobecný charakter bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, preto nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou na chránené územia. Priame vplyvy na chránené územia sa nepredpokladajú.

Na území mesta a okolia **sa nevyskytujú:** Chránené krajinné oblasti (CHKO), Národné parky a ochranné pásma, Chránené areály, Národné prírodné pamiatky a prírodné pamiatky, Národné prírodné rezervácie a prírodné rezervácie.

Územia európskeho významu v k.ú. mesta Jelšava

Názov Tri peniažky

Kód územia SKUEV0001

Rozloha 140,51 ha

Správca územia NP-Muránska planiny

Katastrálne územie- Jelšava

Názov Alúvium Muráňa

Kód územia SKUEVO285

Rozloha 226,33 ha

Správca územia NP- Muránska planina

Katastrálne územie- Bretka, Jelšava, Jelšavská Teplica, Licince, Lubeník, Meliata, Mokrú Lúka, Muráň, Muránska Dlhá Lúka, Muránska Lehota, Muránska Zdychava, Revúca, Revúcka Lehota, Revúčka, Šivetice

Na južnej a juhovýchodnej časti k.ú. hraničí mesto s ochranným pásmom Národného parku Slovenský kras.

Národný park svojím ochranným pásmom a hranicou nezasahuje do riešeného územia.

Prístupová cesta do **Ochtinskej aragonitovej jaskyne** vedie cez kataster mesta Jelšava. **Ochtinská aragonitová jaskyňa je zaradená do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO.** Na k.ú. mesta sa nachádzajú **chránené časti prírody- prírodné pamiatky- Jaskyne Jelšavského krasu**, ktorý predstavuje najzápadnejší výbežok slovenského krasu.

Ďalšie významné časti prírody a krajiny s biotopmi chránených organizmov na k.ú. mesta:

- Západný svah Hrádku s masívnym výskytom **snežienky**

-Priestor **Tri peniažky -Skalka-Slovenská skala** ako **xeotermné krasové spoločenstvo** s výskytom vzácných druhov flóry a fauny

-Priestor **Žobráckej doliny**. Jedná sa o lokalitu, ktorá je významná výskytom druhov **Crex crex a Aquila pomarina**

-**Oblasť Žobráckej doliny** je významná z hľadiska rozmnožovania obojživelníkov a bol tu zaznamenaný hojný výskyt druhu **Chrapkáča poľného**

Predpokladáme, že sa realizácia cieľov a opatrení PHSR bude mať aj napriek možnému stretu záujmov ochrany prírody a krajiny s cieľmi zlepšenia kvality obyvateľov regiónu pozitívny vplyv v území. Konkrétne aktivity podliehajú posudzovaniu vplyvov na v ŽP podľa zákona č.24/2006 Z.z. v platnom znení, kde sa v rámci procesu posudzovania navrhnu opatrenia na elimináciu resp. minimalizáciu vplyvov na ŽP.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:

Vzhľadom k tomu, že PHSR mesta Jelšava 2024-2030 má všeobecný charakter bez presného stanovenia spôsobu aktivít, riziká s uplatňovaním dokumentu nie je možné špecifikovať. PHSR mesta Jelšava 2024-2030 má za cieľ rozvoj územia a zlepšovanie kvality životného prostredia a priority a ciele sú nastavené tak, aby boli riziká eliminované, nepredpokladá sa riziko s jeho uplatňovaním. Stratégia PHSR bola spracovaná v jednotlivých pracovných odborných skupinách a bola nastavená tak, aby prípadné riziká boli čo najviac eliminované.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

Strategický dokument PHSR má všeobecný charakter, ktorý rieši územie mesta Jelšava a preto sa nepredpokladajú vplyvy na životné prostredie presahuje štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane združení:

- obyvatelia mesta Jelšava
- Fyzické a právnické osoby, pôsobiace na území mesta Jelšava majúce vplyv na jeho hospodársky a sociálny rozvoj

2. Zoznam dotknutých subjektov:

- Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
- Okresný úrad Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica
- Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Revúca
- Okresný úrad Revúca
- Dotknuté obce - Lubeník, Chyžné, Magnezitovce, Ochtiná, Gočaltovo, Rozložná, Jelšavská Teplica, Kameňany a Nandraž

3. Dotknuté susedné štáty:

Navrhovaný strategický dokument nevyžaduje cezhraničné posudzovanie. Žiadny susedný štát nie je z hľadiska schválenia tohto dokumentu dotknutým štátom.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia:

Prílohou oznámenia je predmetný dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava 2024-2030, ktorý pozostáva z textovej časti, doplnenej prehľadnými tabuľkami a grafmi.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Jelšava na roky 2016 - 2023
- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Jelšava
- Územný plán mesta Jelšava
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030

- Vízia a stratégia rozvoja SR do roku 2030
- Agenda 2030
- Plán obnovy
- Operačný program Slovensko 2021 – 2027
- Štatistické údaje ŠÚ SR
- Štatistické údaje ÚPSVaR SR a ÚPSVaR Revúca
- Atlas rómskych komunít 2019
- INEKO – Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy
- CVTI SR - Centrum vedecko-technických informácií SR
- SODB 2021

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Jelšava, september 2022

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Mgr. Dominika Buriaková, odborná referentka oddelenia územného a strategického plánovania, miestneho rozvoja a cestovného ruchu, Mestský úrad Jelšava, Námestie republiky 499, 049 16 Jelšava

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia:

MVDr. Milan Kolesár, primátor mesta Jelšava, Mestský úrad, Námestie Republiky 499, 049 16 Jelšava

MVDr. Milan Kolesár
primátor